

**Posudek bakalářské práce *Mario Pratesi a Toskánsko*,
kterou předložila Michaela Straková
na oboru italianistika, ÚRS FFUK v Praze, červen 2013**

Michaela Straková se rozhodla ve své práci věnovat dílu u nás neznámého italského autora druhé poloviny 19. století Maria Pratesiho. To je určitě záslužná volba, neboť jde o autora značně opomíjeného i italskou literární kritikou, a upřímný zájem autorky práce o jeho osobnost a dílo je mi velice sympatický. Navíc se ukazuje, že Pratesiho místo v italské literatuře by nemělo být vnímáno jako zcela okrajové či čistě regionální, a jeho tvorba je důkazem, že období přelomu 19. a 20. století bylo v italské literatuře mnohem bohatší a živější, než jak nám je často představují příručky literární historie.

Práce sleduje jasnou a promyšlenou strukturu. Úvodní část shrnuje snahy a výsledky italského risorgimenta a zaměřuje se zejména na situaci v Toskáně, k níž pojil Pratesiho silný citový vztah, který se posléze promítl do většiny jeho děl. Podrobněji je zpracován i životopisný medailon autora, což je vzhledem k tomu, že je v českém kontextu doposud neznámý, zcela v pořádku.

Hlavní část práce je analytického charakteru. Zaměřuje se na autorův vztah k Toskánsku a na obraz rodného kraje v Pratesiho díle a dále rozebírá hlavní témata Pratesiho románů. Michaela Straková pracuje zejména se dvěma romány *L'eredità* a *Le Perfidie del caso*, které považuje za stěžejní a emblematické pro posouzení toskánských vlivů a inspirací na tvorbu tohoto autora.

Samostatnou kapitolu pak věnuje jazyku autorových románů, zaměřuje se v ní také na způsob a frekvenci užití dialektu a regionální varianty jazyka.

Závěrem se pokouší zhodnotit autora v kladech a slabších stránkách jeho díla, táže se, proč zůstal autorem opomíjeným a nedoceněným a zejména se pak snaží najít pro něj místo v dobovém literárním kontextu, protože si správně uvědomuje, že nálepka „menší verista“ rozhodně není dostatečná pro celou jeho tvorbu, ba dokonce ji nelze aplikovat ani na jeho jednotlivé prouzy. V této části je práce po mém soudu nejslabší a myšlenkově nedotažená. Je mi jasné, že není snadné na poměrně malém prostoru postihnout specifičnost tvůrčí osobnosti, která nebyla schopna se

odpoutat od subjektivního pohledu a autobiografismu natolik, aby její díla vyhovovala postulátům veristů, přitom však měla ambici zachytit věrný obraz svého kraje, jeho obyvatel v proměnách společnosti a doby. V práci je (s. 33) letmo zmíněn sienský autor Federigo Tozzi, který se inspiroval Pratesiho vrcholným románem *L'eredità*. Zmíněná inspirace se po mém soudu nejvíc promítal do Tozziho románu *Il podere*. Domnívám se, že tato spojnice je velice zajímavá, i Tozziho se italští literární historici pokoušeli zařadit mezi veristy, přitom je to autor, který ho více než popis společenských mechanismů a vztahů zajímají „misteriosi atti nostri“, jak sám říká, neuchopitelné okamžiky, epifanie zázraku a záhady života, nekontrolovatelné impulsy našeho vědomí (i podvědomí). Zkrátka autor, který má blíže k Pirandellovi, Montalovi, Svevovi než k Vergovi. Možná cestou komparace Pratesiho díla např. právě s Tozzim, by se obraz jeho autorské osobnosti vyloupl lépe, takto zůstal trochu matný, utopený v přemíře vlivů. Jsem si ale vědoma toho, že komparativní přesah nebyl součástí zadání, tomu Michaela Straková ve své práci vyhověla.

Bohužel se na stylistické podobě práce a úrovni překladů nejspíš podepsal jistý chvat ve fázi jejího dokončování (svým rozsahem práce odpovídá nárokům kladeným na práci diplomovou), takže se v ní objevují jisté nepřesnosti. Např. na str. 60 překládá citaci: „Solo fra gli italiani, il toscano cresce senza il complesso linguistico che affligge, e insieme educa, gli scrittori nati in altre regioni, esperti tutti, in grado maggiore o minore delle difficoltà del bilinguismo“ jako „*Jenom mezi Italy toskáňština vyrůstá bez jazykového komplexu, který trápí a zároveň vzdělává spisovatele narozené v jiných krajích...*“, ale v originále se píše, že: „Z Italů jedině Toskánec vyrůstá ušetřen jazykového komplexu, který trápí a zároveň vychovává...“. Podobných chyb by se našlo víc, uvádím jen jako příklad.

Práce Michaely Strakové je ve vysoké míře samostatná, materiálově bohatá, napsaná s čitelným osobním zaujetím. Kompozičně je dobře vystavěná, ale některým pasážím, zejména v závěru, by neuškodilo zeštíhlení. Stylistická úroveň textu i překladů je nevyvážená, textu by prospěla ještě jedna redakce. K obhajobě práci samozřejmě doporučuji a navrhuji hodnotit ji známkou velmi dobře.

